

Р І Ш Е Н Н Я

від 18 лютого 2026 р.

№ 255/1

Щодо Звіту про результати аудиту відповідності на тему "Оцінка національної політики та заходів України щодо зміни клімату із застосуванням інноваційного інструменту ClimateScanner INTOSAI"

На виконання доручення Голови Верховної Ради України Комітет з питань екологічної політики та природокористування відповідно до предметів відання розглянув лист Рахункової палати від 25.12.2025 № 03-4027 щодо Звіту про результати аудиту відповідності на тему "Оцінка національної політики та заходів України щодо зміни клімату із застосуванням інноваційного інструменту ClimateScanner INTOSAI", затвердженого рішенням Рахункової палати від 16.12.2025 № 31-10, і зазначає.

Аудит проведений з метою надання оцінки відповідності національної політики та заходів України щодо зміни клімату Рамковій конвенції ООН про зміну клімату (далі - РКЗК ООН), Кіотському протоколу до неї та Паризькій угоді.

Результати аудиту свідчать, що система управління кліматичною політикою в Україні у правовому та інституційному вимірі загалом приведена у відповідність із вимогами РКЗК ООН, Кіотського протоколу до неї та Паризької угоди, що підтверджується ратифікацією основних міжнародних документів, схваленням та оновленням Національно визначеного внеску (далі – НВВ), ухваленням Закону України "Про основні засади державної кліматичної політики" від 08.10.2024 № 3991-IX (далі – Закон), Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, розробленням Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року, відновленням моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів та підготовкою до запровадження системи торгівлі квотами на викиди. За результатами оцінки компонентів G1–G10 ClimateScanner, прогрес України за групою "Структура управління" є вищим за середній і відповідає світовому рівню.

Водночас, за результатами аудиту Рахункової палати відповідність міжнародним зобов'язанням є переважно нормативно-декларативною, а не практичною. Довгострокова стратегія низьковуглецевого розвитку до 2050 року не змінена під оновлений НВВ та нові реалії (включно з наслідками російської військової агресії проти України). Аспекти зміни клімату недостатньо інтегровані в національні та галузеві документи державного планування; оцінка ризиків і вразливості проведена лише для окремих секторів, карта ризиків не сформована, адаптаційні стратегії та секторальні програми перебувають переважно на етапі розроблення. Система органів виконавчої влади та розподіл повноважень формально визначені Законом, але інституційна архітектура перебуває в перехідному стані (від Міндовкілля до Мінекономіки), не створені й не реалізовані в повному обсязі Науково-експертна рада з питань зміни клімату та збереження озонового шару та нова Міжвідомча координаційна комісія з питань зміни клімату, не розроблені дієві механізми горизонтальної й вертикальної координації, регулярної взаємодії з приватним сектором, науковими колами та вразливими групами. Механізми моніторингу виконання НВВ і Закону повноцінно не працюють через відсутність порядків, індикаторів та неналагоджений зворотний зв'язок для коригування політики. Комплексна, посекторно деталізована система адаптаційної політики лише формується. Фінансування кліматичних заходів в Україні забезпечене лише частково. Навіть за наявності залишків коштів від продажу одиниць установленної кількості та ресурсів Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації (відповідальним виконавцем відповідної бюджетної програми є Держенергоефективності) їх потенціал використовується обмежено, частина коштів тривалий час лишається незадіяною й існує ризик їх відкликання.

РАДА За результатами аудиту Рахункова палата надала ряд рекомендацій Кабінету Міністрів України щодо:

утворення Науково-експертної ради з питань зміни клімату та збереження озонового шару як незалежного дорадчого органу;

за поданням відповідних центральних органів виконавчої влади:

затвердження Довгострокової стратегії низьковуглецевого розвитку України на період до 2050 року, забезпечивши її узгодження з Другим національно визначеним внеском, Стратегією формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, Цілями сталого розвитку України на період до 2030 року та зобов'язаннями України у процесі європейської інтеграції;

визначення Стратегії адаптації до зміни клімату;

РАДА внесення змін до Національної економічної стратегії на період до 2030 року з урахуванням цілей державної кліматичної політики та досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року;

внесення змін до Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року;

визначення порядку врахування принципів і цілей державної кліматичної політики у державних та секторальних стратегіях, у тому числі у програмах комплексного відновлення територій, для ліквідації наслідків російської збройної агресії проти України;

визначення порядку здійснення моніторингу та оцінки реалізації державної кліматичної політики на відповідність цілям та принципам державної кліматичної політики.

Також Кабінету Міністрів України рекомендовано доручити Мінекономіки, Міненерго, Мінрозвитку, МОЗ розробити та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проекти нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів про визначення секторальних програмних документів щодо зменшення обсягів антропогенних викидів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також щодо адаптації до зміни клімату

Також Кабінету Міністрів України рекомендовано доручити МОЗ у співпраці з Мінсоцполітики та Мінекономіки розробити та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проект нормативно-правового акта щодо визначення методології ідентифікації вразливих груп населення, найбільш чутливих до впливу зміни клімату.

Зважаючи на значний обсяг робіт і визначений термін (до 31.12.2026), центральними органами виконавчої влади розгорнуто роботу над виконанням рекомендацій Рахункової палати.

За інформацією Мінекономіки, на виконання зазначених рекомендації прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 14.01.2026 № 34 "Про утворення Науково-експертної ради з питань зміни клімату та збереження озонового шару", розроблено проект розпорядження "Про схвалення Довгострокової стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року", який направлено на погодження із заінтересованими центральними органами. Задля оновлення Національного плану з енергетики та клімату до 2030 року, прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 02.01.2026 № 3 "Про затвердження Порядку підготовки Національного плану з енергетики та клімату", підготовлено пропозиції щодо оновлення Національного плану, які після узгодження заінтересованими органами буде подано на розгляд Кабінету Міністрів України. Також підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання підготовки Національного звіту про прогрес у сфері енергетики та клімату", який опрацьовується для врахування зауважень заінтересованих центральних органів виконавчої влади. Крім того, на відповідному погодженні знаходиться розроблений проект постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання моніторингу та оцінки реалізації державної

кліматичної політики". Робота з реалізації рекомендацій Рахункової палати триває.

За інформацією Міненерго, на виконання рекомендацій щодо визначення секторальних програмних документів розробляються підзаконні акти на виконання Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та "зеленої" трансформації енергетичної системи України" від 30.06.2023 № 3220-IX, готується план заходів з реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 № 373-р, який пройшов стратегічну екологічну оцінку і відповідний проект розпорядження Кабінету Міністрів України про його затвердження буде поданий на погодження заінтересованим центральним органам виконавчої влади. Також Міненерго бере активну участь у роботі з оновлення Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року, який є фактично секторальним програмним документом щодо реалізації національної кліматичної політики в енергетичній галузі, зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та забруднюючих речовин, збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, екомодернізації підприємств енергетичної галузі. Крім того, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 761-р затверджено Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2030 року та план заходів з його виконання, що є секторальним документом державного планування, який конкретизує Національний план з енергетики та клімату щодо розвитку відновлюваних джерел енергії, включно з цілями та заходами досягнення цих цілей. З урахуванням наявності в енергетичному секторі значної кількості секторальних і загальнокліматичних стратегічних та програмних документів, спрямованих на досягнення кліматичної нейтральності, які містять визначені показники та передбачають постійний моніторинг і оцінку виконання, Міненерго вважає, що реалізація відповідних цілей здійснюється в межах уже сформованої системи стратегічного планування.

За інформацією Мінфіну, пропозиції Рахункової палати потребують ґрунтовного опрацювання Мінекономіки. У разі надходження від Мінекономіки відповідних пропозицій щодо врегулювання порушених питань, Мінфін у межах компетенції розгляне їх у встановленому порядку.

За інформацією МОЗ їх не залучали до проведення аудиту Рахункової палати. Ідентифікація вразливих груп населення, найбільш чутливих до впливу зміни клімату, та визначення критеріїв їх вразливості виходять за межі повноважень МОЗ, і розроблення відповідної методології доцільно здійснювати під керівництвом Мінекономіки. З метою підготовки науково обґрунтованої методології, під час конкурсного відбору наукових досліджень і розробок, що виконуватимуться закладами вищої освіти, що належать до сфери управління МОЗ, у 2027 році одним із напрямів досліджень може бути визначено вивчення вразливості різних груп населення до зміни клімату з підготовкою методології ідентифікації таких груп.

Мінсоцполітики проінформувало, що в межах компетенції опрацює у строки, визначені законодавством, нормативно-правовий акт щодо визначення методології ідентифікації вразливих груп населення, найбільш чутливих до впливу зміни клімату, у разі його надходження на погодження.

Мінрозвитку проінформувало про готовність долучитися до робочої групи щодо розроблення проектів нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів з питань, що належать до компетенції Міністерства, та опрацювання їх проектів в установленому порядку.

Держенергоефективності підтримує пропозицію Рахункової палати, викладену у її Рішенні від 16.12.2025 № 31-10. Також Держенергоефективності у встановленому порядку в межах компетенції візьме участь у підготовці та опрацюванні комплексних секторальних та міжсекторальних документів.

За результатами розгляду Комітет **в и р і ш и в:**

1. Інформацію Рахункової палати щодо Звіту про результати аудиту відповідності на тему "Оцінка національної політики та заходів України щодо зміни клімату із застосуванням інноваційного інструменту ClimateScanner INTOSAI", затвердженого рішенням Рахункової палати від 16.12.2025 № 31-10, взяти до відома.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України, Мінекономіки, Міненерго, Мінрозвитку, МОЗ, Мінсоцполітики, Мінфіну і Держенергоефективності продовжити роботу над зазначеними Рішенням та Звітом Рахункової палати, у тому числі щодо фінансування кліматичних заходів в Україні, і за результатами проінформувати Комітет в установлений термін.

3. Рекомендувати Мінекономіки активізувати роботу за Рішенням та Звітом Рахункової палати про результати аудиту відповідності на тему "Оцінка національної політики та заходів України щодо зміни клімату із застосуванням інноваційного інструменту ClimateScanner INTOSAI", розглянути їх на засіданні Колегії і розробити відповідний План заходів реагування. Про результати проінформувати Комітет.

4. Рішення Комітету направити до Кабінету Міністрів України, Рахункової палати, Мінекономіки, Міненерго, Мінрозвитку, МОЗ, Мінсоцполітики, Мінфіну і Держенергоефективності.

 Голова Комітету

 О. БОНДАРЕНКО

